

Lichtpuntjes

tekst en foto's: Liesbeth ten Hallers

Na het lezen van het artikel in de NRC in juli 2002 van Koos van Zomeren, zonk mij even de moed in de schoenen. In een interview met Jan v.d. Made, ter gelegenheid van zijn afscheid als directeur van De Vlinderstichting, bleek het aantal dagvlinders in de afgelopen tien jaar tot meer dan een derde gereduceerd. "Wordt het idee van vlindervriendelijk tuinieren eigenlijk een sprookje?", schoot mij door het hoofd. Maar kort daarna, op 2 augustus om precies te zijn, zag ik in mijn tuin binnen het uur elf dagvlindersoorten en twee dagactieve nachtvlinders bezig, waaronder de spectaculaire, oranje-gele verschijning van een in duikvlucht heen en weer schietend hageheld-mannetje; toen bleek de prikkel om u met mijn schrijverij te animeren opeens onverminderd teruggekeerd.

Terugblik Het is altijd weer leuk om terug te kijken naar de 'vlinderroogst' van het afgelopen jaar.

- November is de maand, dat ik, nu al enkele jaren achtereenvolgens, rupsenpoepjes in de vensterbank aantref, nadat ik mijn kamerplanten heb binnengehaald. Ik kweekte nieuwsgierig de groene of bruine rupsen uit, om zo de bijbehorende vlinder te ontdekken. Dat lukte al binnen enkele weken... Het was de agaathvlinder, die dol is op citroengeranium. Dit soort snoei wordt door de plant blijmoedig verdragen!
- Het landkaartje liet zich in augustus meermalen door de grotere atalanta weggagen van de vlinderstruik, terwijl de witjes en dagpauwogen ongemoeid bleven. Dit kleine vlindertje is verder dol op een witte wederiksoort (*Lysimachia cleth-*

Akkerwinde.

Araliabloem.

roides), en in het buitengebied van Geesteren, tussen Lochem en Borculo, zag ik zo'n dozijn ervan op gewone berenklauw.

- Het boomblauwtje is, net als de sleedoornpage, geïnteresseerd in de bloem van de duivelswandelstok (*Aralia elata*). Deze boomachtige, bestekelde heester, die ik u vorig jaar al eens beschreef, is in augustus voor heel veel insectensoorten van belang en past in een kleine tuin. Wel handschoenen gebruiken bij het verwijderen van onderdelen zoals wortelopslag en het vroeg afvallende blad!
- De koolwitjes zijn tuk op een kruiskruidsoort, de gele *Senecio doria*, een twee meter hoge vaste tuinplant, die volop insecten trekt in de zomertijd. Dirk Jan Koning, het opperhoofd in de proeftuinen van Moerheim, schreef in 1995 over deze plant. Ik testte inmiddels een stekkie op aantrekkelijkheid. Deze vochtminnende, maar voor drogere plekken tolerante kruiskruidsoort is in Europa inheems, blijft goed rechtop staan en levert als toegift zilvergrijs zaadpluis.
- De helmkruidvlinder bracht een bezoek aan mijn volkstuin om er eieren af te zetten. Parmantig in de top van knopig helmkruid gezeten, genoot de opvallend getekende rups er dagen achter een van de zaden. Na jaren lang geduldig wachten levert zo'n vrij onaanzienlijke plant toch het gewenste resultaat en wordt ecologie weer even heel aanschouwelijk! ■

Ter attentie en aanmoediging

Het klein geaderd witje heeft duidelijk zin in akkerwinde en duikt telkens in het volgende witroze trechtertje. Wel een plantje, dat met zijn snoeperig voorkomen toch in de kleine tuin als een geducht onkruid moet worden aangemerkt. Snuif de zoete amandelgeur eens op! De windepijlstaart en diverse andere bestuivers hebben daar geen neus voor nodig. Het planten van stinzenbolletjes kan nog net voor de winter; hun bloei valt de eerste maal hoogstens wat later dan normaal. Wacht wel met het planten van buddleja: Door het hele land heen trof ik virusziekte in de buddleja 'Pink Delight' aan. Koop deze pas in het late voorjaar, als het blad er duidelijk gaaf en groen uit ziet, of kies een andere bloemkleur.

Mag ik u aanmoedigen soortgelijke, zowel aangename als minder leuke verrassingen aan mij te melden? U komt ze vast weer eens tegen in deze rubriek!